

KÁZÁNÍ BR. DUŠANA KUČERY ZE SOBOTY 31. ŘÍJNA 2009. DUCHOVNÍ VIĐENÍ - Mt 13, 10-17

Pasáž je orámována vyprávěním podobenství o rozsěvači. Evangelia zaznamenávají celou řadu podobenství. U tohoto podobenství se však učedníci Ježíše ptají, proč mluví v podobenstvích a ne přímo a jednoznačně? O čem svědčí dané podobenství o rozsěvači a jeho komentář? Z obojího totiž vyplývá, že jedni vidí, druzí nevidí. Jedni slyší, druzí neslyší. Ač obě skupiny se dívají a poslouchají, nechápou tajemství Božího království. Jak tomu rozumět?

I. Existující rozdíly

Je sice jeden Bůh, jeden Kristus, jedna Bible, jedna církev, přesto jsou ve vztahu k Božímu poselství mezi lidmi obrovské rozdíly. Jsou lidé, kteří mají vhléd do tajemství Božího království, jiní nikoliv. Jedni Kristu rozumí (pravda, je jich tuze málo), druzí mu vůbec nerozumí – a zdá se, že někteří nikdy neporozumí. Jsou rozdíly mezi lidmi, mezi křesťany, mezi církvemi, mezi teology, evangelisty... Jedni dar vhledu a porozumění přijali, jiní ne.

To znamená, že v naší společnosti není absolutní jednoty. Ani mezi učedníky. Mezi Ježíšovými posluchači jsou rovněž dvě odlišné skupiny (a ty se prolínají celými dějinami). To je fakt, který JK potvrzuje: že je a že bude až do konce! Co to pro nás znamená?

S touto rozpolceností Ježíšových posluchačů musíme počítat. Práce pro Boží království není a nebude jednoduchá. Přesto není potřeba zcela zoufat. Jen s duchovním napětím musíme počítat, učit se s ním žít – a na to připravit své děti a studenty. K moudrosti doby patří rovněž umění se orientovat v pluralitní společnosti, světě i církvi.

Znamená to, že nestačí se setkat s církví pouze fyzicky. Nestačí ani jen Bibli fyzicky vzít do rukou, zaslechnout nějaké projevy a zahlédnout nějaké postoje. Mnoho lidí vidělo Ježíše fyzicky i ho na vlastní uši slyšeli, dotýkali se ho. A přesto – neviděli to, co měli vidět. Pro pochopení tajemství bude třeba něčeho daleko hlubšího, než fyzické zkušenosti.

Uvědomujeme si to? Bereme ten fakt vážně? Počítáme s tím?

Nestačí se také setkat v probuzenecké zkušenosti s JK a domnívat se, že tím jsme už veškerá tajemství duchovna pochopili, že známe všechny souvislosti, rozumíme dění a zákonitostem vývoje. V celé Bibli čteme o rozdílu mezi samotnými učedníky, také proroky, apoštoly, biskupy, předsedy, kazateli, učiteli... křesťany a lidmi vůbec.

Ev. zvěst tedy není zas až tak prostá a jednoduchá, jak bychom si přáli. Je zřejmé, že JK tady nemluví k nějaké sekulární společnosti. Neřeší vztah humanistů a křesťanů či muslimů atd. Je mezi svými, v Izraeli (ano, v jeho zbytku), mezi věřícími Židy. Mají formálně stejné zázemí a podklady Tory. Mluví s těmi, kteří se Písmem zabývají, naslouchají mu, dívají se na biblické jevy. Tráví dokonce určitý čas v chrámu. A přece – vidí jinak. Takové rozdíly! A to i přesto, že mají oči, ale nevidí, uši, ale neslyší – nebylo jim dáno....Mají sice rozum, ale nechápou, mají čas, ale nevyužili ho správným způsobem.

14 v: „Budou stále poslouchat – a nepochopí... Budou ustavičně hledět – a neuvidí...“

Hrozná zjištění!

Ty rozdíly přitom nejsou malé: Jsou to rozdíly mezi dobrem a zlem, v posledu mezi nebem a peklem, životem a smrtí.

Rozdíly sebou nesou také ty nejvelkolepější závěry: Dochází k rozdělování na božské a lidské, biblické a nebiblické, božské a ďábelské, dobré a špatné. Jsou to absolutní protiklady. Jak se v takovém prostředí rozporů budeme orientovat?

Tedy fakt I.: Rozdíly, byly, jsou a budou.

2. Příčiny – proč tolik rozdílů?

JK cituje proroka Izajáše:V. 15: „Obrostlo jejich srdce tukem....proto...“

Že by tedy za to mohl tuk??? Nepropadněme hned slovíčku, ale dívejme se nejprve na ten samotný jev podobenství, protože i pojem „tučné srdce“ spadá do kategorie podobenství.

To je přece první příčina, že pravdu někteří nechápou! Kdyby to řekl jasně: - Podívejte se: Jsou tu černí a bílí, vlevo a vpravo. Jedni jdou nahoru, druzí dolů...v tom je ten rozdíl.“ Kdyby nám to řekl tak „alopaticky“ – na koho konkrétně si máme dát pozor a koho smíme přijímat i nekriticky, tak nějak s důvěrou. Jenže, je ten svět vždy tak průhledně rozdělitelný? Můžeme se zařídit podle nějakého seznamu, který bude platit navždy? Čili - s těmi kamarádit, číst jejich knihy a články, navštěvovat jejich přednášky, a s těmi druhými nic?

Proč to Ježíš neřekne tak jasně, konkrétně, jak bychom si asi většina přáli? Proč tu pravdu tak komplikuje a zamlžuje podobenstvími? A my pak nevíme – o kom mluví, proti komu, co tím myslí, nedává jasný návod... A jsme nešťastní. Proto si věčnou v té desorientaci začneme dělat jasnější kritéria, abychom se v tom duchovním víru neztratili a nějak vyznali... To je přirozené vidění.

Zamysleme se nad příčinami rozdílů:

a) JK mluví v podobenstvích o velkých a hlubokých věcech.

Mluví o tajemství B. království – a to nelze zjevit jako „housku na krámě“. To je jiný svět, jiný druh, jiná oblast. – Bůh tu nevystupuje jako všední objekt, který by bylo možné zkoumat jako úlomek minerálu, výsledovku z účetnictví, kvalitu výrobku, počet prodaných rohlíků, kaz v zubech... Bůh je Duch. A setkávat se s ním lze jen v jeho Duchu a v pravdě. Jsme tu závislí na zjevení shůry! A to vyžaduje pokoru, otevřenost také srdce (nejen očí a uší). Setkání s Boží pravdou není tolik druhu fyzického ani jen společenského. Bůh není z tohoto světa. Jeho slovo nám ani není přirozené. Jeho pravdu nenajdeme ani v sobě, v zamyšlení se nad sebou, vcítěním se do něčeho a nastavením emoční nálady.

Vidíme, kolik je tu mezi Bohem a námi překážek - vně i uvnitř nás díky hříchu?

b) JK neprodává tajemství B. království lacino, ale chrání a někdy přímo skrývá jeho podstatu.

Hodnotné věci se neprodávají na trhu podloženém novinovým papírem. Na druhé straně ovšem evangelium není až zas tak komplikované a nepochopitelné. Je pro člověka hledajícího přijatelné, pochopitelné, viditelné a slyšitelné. Je to možné díky daru vidění a slyšení. Ale je ho třeba zkoumat, hledat, kopat, přemýšlet, učit, studovat, srovnávat, modlit se, zápasit o pravdu, vést rozhovory – zda rozumíme správně. Potřebujeme si pokorně vyslechnout i jiný náhled, seznámit se s historií, jak tomu rozuměli dříve, nyní – proč. Nemůžeme si myslet, že celá staletí byli ti křesťané hloupí, kdežto teď –najednou VŠE už víme díky svým sestaveným bodům učení... a nemusíme se ohlížet, jak tomu rozuměli a rozumějí jiní...

Proč to není tak jednoduché? Proč je to ještě složitější? - Protože Boží kr. je jako poklad, hluboko v zemi. Není dáno všem, aby kdekdo o něj zakopl, odkopl, pošlapal, zneužil, zašlapal do bahna. Je vzácností – není běžně na stáncích. Nepronikneme do sfér Boha kvantitativními investicemi – např., že problém vyřešíme většími hromadami biblí na pultech či u sebe doma. JK své tajemství chrání – skrývá před zjednodušenými pohledy. Protože patrně ví, že jsou kolem „vlci

hlaví“, kteří by ho rádi zneužili a obrátili proti lidem a proti Bohu samotnému. Pravda je tu chráněna – neříká se až zas tak otevřeně, nýbrž v podobenstvích. Ježíš neříká naplno, kdo je pravý a kdo nepravý. Neříká vždy, kdo je ta „šelma“. Představuje ji v symbolech - její charakter. Ale ten je však vystižen přesně. A kdo chce, pochopí a v danou chvíli rozpozná.

Sám JK se snaží být většinou velmi zdrženlivý – nespěchá se sebezjevením, nezobrazuje všechny své znalosti, neoznačuje hned všechny jménem, netřídí a nesoudí hned všechny předem. Ale odhaluje klíč – pohled - pomocí podobenství! A kdo hledá, nalézá, kdo má uši k slyšení, slyší – k vidění, vidí – i to, co normálně slyšet ani vidět nelze.

To je další z příčin rozdílů mezi posluchači JKrista.

c) Prostor pro hledání

Podobenství znamená symboliku – a ta zde chrání pravdu. Zároveň však také dává prostor pro nekonečný růst a prohlubování se v pravdě. Vlastně jen symbol nabízí prostor pro další a hlubší – nekonečné pochopení, pohled stále ještě hlouběji, z jiného pohledu, aktuálněji, v novém prostředí a situaci – až do nebe. Nový člověk je ten, který začíná růst v procesu života a růstu a poroste až do věčnosti.

Podobenství vlastně není nikdy zcela vyčerpáno. Podobenství nemá uzavřené výsledky, okruh těch, kterých se týká. Nepředstavuje onu jednu jednoduchou věc (rozsévače). Ukazuje na celý komplex, okruh, rámeček, duch. prostředí. V podobenství Ježíš něco řekne - a už je to nejasné, odpoví - a už jeho odpověď vzbuzuje další otázky.... Podobenství odkazuje na dynamické pojetí pravdy. Pravda je v podobenství v živém pohybu, promlouvá stále nově, stává se tady a teď. Není to dogma. Podobenství stále potvrzuje – i znejistuje, a tak vede k novému zkoumání po celé generace. To také znamená, že se nikdy nebudeme s podobenstvím nudit. Nezeštárneme. Jeho potenciál nevyčerpáme tím, že ho budeme jen akusticky opakovat a vizuálně tisknout. Podobenství vyžaduje stále novou a čerstvou interpretaci a osobní aktualizaci!

A tuhle neustálou práci ne všichni mají rádi. A teď přicházejí ty zmíněné překážky s tím „tukem“:

d) Tučné srdce osobnosti

JK najednou od očí a uší odbočí k srdci! (Není to nefér?)

My se snažíme vidět a poslouchat, už teda i chodíme na ta kázání, a něco si i čteme....a najednou taková „finta“: „problém je v tučném srdci. Ježíš si snad dělá legraci! Změní podmínky během hry. Začne viděním a posloucháním a najednou přejde na srdce?

JK zde však ukazuje, že srdce s naším viděním souvisí – a to velmi úzce. Už jsme si přece řekli, že nejde o fyzické vidění a akustické slyšení – to audiovizuální technika umí i bez nás. Všichni nějak vidíme, slyšíme, můžeme sledovat kdeco – po celém světě. Stačí jen najet myší a kliknout (digito, ergo sum). Ty rozdílly spočívají v tom, že jedni sledují jen ty fyzikální jevy! Vidí, co je vidět z kamery, slyší, co kdo kde plácne a co zaznamená mikrofon. No a pak si také udělají z toho závěry, co tak koho ještě v té chvíli napadne, „jak mu to tak přišlo na mysl“... Zabývá se pak vlastně sám sebou, a tím, co říká většina. Zaměňuje uměle vytvořený obraz za realitu. Pouhý text zaměňuje za obsah, místní jev za objektivní skutečnost atd.

Už od Platona však víme, že to není totéž. Zdání je klam. Platí vždy rozdíl mezi ideálem a

skutečností! A to nesmíme slučovat. Od hlubinných psychologů zase víme, že je tu také autoprojekce – vnitřní tlak na to, co chceme vidět a slyšet. Proto je tak potřebné kriticky zkoumat sebe i okolí. Je to nutné dříve, než uděláme z toho zdání a pocitů velkolepé závěry, že jsme tak porozuměli největším tajemstvím světa. Je potřebné si nechat pročistit nakonec i to naše misijní úsilí, kdy začneme šířit tu „svou“ (osobní, církevní) zkušenost a své vidění. (Jen si vezmeme poměr našeho vidění důležitosti položenou na investice do budov ve srovnání s pozorností k vnitřní kvalitě obsahu církevního života a jeho poselství nebo osobního vzdělání atd.! A přitom je už tisíciletí zřejmé, že chrám je pouze služebnou, ne podstatou života. Izrael nebyl odveden do zajetí proto, že by neměl pěkný chrám! Stejně tak samotný chrám nezachránil Izrael ani před jeho celkovým pádem v době hned po Kristu.)Musíme si tedy položit otázku, zda naše vidění a chápání celkových investic je vyvážené...

Tučné srdce společnosti a církve

Připomínáme si Ježíšova slova dnes, protože jeho poselství se týká většiny lidí. Naprostá většina se řídí podle názoru většiny. A marketing toho dobře využívá! Většinový tisk, samotný bulvár, většinové rozhlasové stanice, nejoblíbenější televizní kanály (už se ani nedivíme, proč se tomu říká „kanály“), laciné pořady,

přihloupelé reklamy se nám snaží namluvit kdeco - a my si myslíme, že vidíme pravou skutečnost a hloubku tajemství. Tento svět usiluje ovládnout naše myšlení i cítění, vtáhnout nás do plánovaných zkušeností, které budou přípravou pro další reklamní krok. Tím je tlak na naše rozhodování. Politické a obchodní působení se snaží říct, co si máme myslet, čemu věřit, co číst, na co koukat, co poslouchat, co si kupovat, kam jezdit, jak se chovat – pardon, v některých v křesťanských kruzích někdy i jak věřit a jak svou víru projevat...

To je snaha zesponu = snaha lidstvo sjednotit vnějšně – ovládnout (to je úloha netvora, šelmy). Tím ovšem přestáváme být tvořivé, originální a osobně zodpovědné bytosti. Stáváme se hračkou v rukou těch, kteří touží po moci, nadvládě, přehledu a kontrole nad věcmi, které jsou tak osobní s niterné – dokonce i náboženské. A tato nadvláda očí a uší i hlav je nejnebezpečnější.

Proti manipulativní většinové nadvládě stojí koncept Božího království, které je tak jiné! Je osobní, niterné. Vlastní. Ježíš také nemluví o „lidu“, o „národu“, o „církvi“, ale o jedincích. Je to ten konkrétní učedník, člověk, následovník – ne množina lidí, kteří se na něj tlačili často také jen ze zvědavosti. U kříže stáli pak jen jedinci.... Proto nelze mluvit o sborech, KD, sdruženích a uniích... je možné mluvit o jednotlivých věřících, podle toho, zda vidí, či nevidí.

Necháme stranou medicínské hledisko – problém obezity (přes poloviny Čechů!) Z duch. hlediska srdce obalené tukem ztrácí svou funkci – nastává jakýsi duchovní infarkt. Krev nesoucí život necirkuluje svižně všude do všech konečků, je těžká, hustá, jsme unaveni, nechce se nám – koukáme, ale nevidíme, slyšíme, ale nevnímáme, mozek je vypnut, nechápeme. Jsme pak ovladatelní lhostejností a alibismy. Jsme tedy nepoužitelní pro Boží království - pro pohled pravdy, pro pohled do zákulisí, do hloubky, za oponu - porozumět příčinám jevů a jejich dalekosáhlým důsledkům. S tukem kolem srdce nemáme chuť ani sílu se prát s myšlenkovou opozicí. Nechce se nám už nic dál zkoumat, zamýšlet se nad navčičenými oficiální „refrény“ a kriticky je srovnávat s ideály. Nepamatujeme si a nechceme a pamatovat původní sliby. Nechceme slyšet ani ty zapomenuté volební přísliby, záměry (sbírek), původní plány projektů, jejich původní využití, náplně, záměry institucí a aktivit. Rádi slyšíme, že to vše „spěje“ – kupředu a dílo vzhůru, nějak dál... kamsi. Ale kdo vlastně, co? A co když pak někteří zahlédnou „pod pokličkou“ něco úplně jiného? A jiným přitom nic nepadne do oka! A jsou mezi námi rozdíly! A jedni se dívají druhým. Jedni vidící nemohou souhlasit s duchovně slepými a hluchými. A opačně. Všimněme si: většina s Ježíšem nesouhlasila! Odpovovalo to jejich vidění.

3. Řešení?

Ptáme se: PROČ – jedni vidí, a druzí ne? Ptáme se: Co s tím můžeme udělat?

Díky této otázce JK odhalil tajemství svým učedníkům a všem dalším jeho posluchačům...

JK říká, že poznání tajemství je spíše dar, než výsledek funkce očí a uší.

11 v.: „Vám je dáno znát tajemství království nebeského“!

A komu je dáno a kdo ten dar přijímá, ten se může dokonce ještě více rozvíjet v poznávání a porozumění Božího tajemství.

12. v.: „Kdo má – dostane ještě víc, - přinese několikanásobný užitek!“

Ale pozor! „Kdo nemá, bude mu odňato i to co má.“

Vidíme? A rozdíly mezi lidmi ještě narostou – během doby, kdy se blíží Kristus se svým královstvím.

A proto mluví. To je důležité! Stále promlouvá, nemlčí! A mluví v podobstvích, abychom si mohli udělat revizi svých pohledů. V podobstvích si smíme ověřit si, zda nevidíme a neslyšíme jen to, co se nám většinou předkládá, co se nám líbí, co chceme slyšet a vidět, co je líbivější a jednodušší. Místo toho, co vidět máme a co platí.

Řada lidí podléhá svým sklonům – my všichni (máme sklony k šedému zákalu, zelenému, rudému, bledě modrému... A nejde jen o barvy, že ano.) Musíme se vyrovnat s pohledy, které nám byly vštěpovány snad od dětství. Musíme se stále vyrovnávat s tiskovinami, přednesenými úvahami, s církevními festivaly oslavující neosobní věci či nehybné myšlenkové systémy.

Každopádně JK mluví o něčem, co běžně vidět není. JK mluví o něčem, co přesto platí – at'

si o tom myslíme cokoliv. Díky této duchovní konstantě, hlubokému prameni, se můžeme v pohledech zase napravit, znovu obrátit a překonat ony překážky, které se nám stavějí před duchovní zrak.

JK zjevuje to, co bylo – co se děje ve skrytosti – a co zase brzy bude. Co už platí, at' to

vidíme, či nevidíme, slyšíme, či neslyšíme. Máme však vidět nejen to, co je vidět, ale co by mělo být vidět a slyšet!

„Nejdůležitější věc v komunikaci je slyšet to, co nebylo řečeno nahlas.“

(Peter F. Drucker, letos slavíme 100 let od nar. slavného učitele managementu)
Je to tak jasné, co JK učí – ač dost tvrdé. Proto se často ptáme, co když ony chudinky

učednické za to nemohou? Mohou – anebo nemohou za to, co vidí, na co se dívají, co chtějí slyšet???

Mohou.

Jeden slavný německý módní časopis se v minulých dnech rozhodl přestat fotit jen ony vyhublé a umělé pěstované modelky, ale začít zobrazovat reálné a přirozené ženy... vidět to, co je, co představuje také skutečný život, který je jenom jeden a je východiskem pro další růst podle zjevených ideálů. Nestačí pak také jen fotit – třeba pohledem ukázat něco ještě hlubšího a vyššího a dalšího.

Ježíš je zde nekompromisní. Všichni by mohli vidět správně. Kdo nemá to správné vidění,

je to proto, že nepřijal, neotevřel se, uzavřel se. A těch je žel více. Správného vidění je jako šafránu. Důkazem toho, že to však možné je, je fakt, že někteří také vidí a slyší správně. Je jich většinou však málo. Správné vidění je tedy vzácnost. Přesto je tu naděje, smysl úkolu a příslib: Slyšet slova veršů 16-18. 19-23:

„Blahoslavené oči, že vidí, a uši, že slyší...“

Podle užitku pro Boží království se pozná, zda vidíme, slyšíme a chápeme správně. Bůh nám v tom pomáhá!

SBOR VINOHRADY - KONTAKTY:

PRVNÍ STARŠÍ SBORU	J. Králová	732 780 561
STARŠÍ SBORU pro mládež	Csaba Čák	604 981 263
STARŠÍ SBORU pro křesťanský domov	V. Klouda	724 607 200
STARŠÍ SBORU pro střední generaci a seniory	J. Králová	732 780 561
KAZATEL SBORU VINOHRADY	R. Jonczy	724 607 201

INFORMACE O ZPRAVODAJI:

Prosíme všechny, kteří mohou nebo chtějí čímkoliv do zpravodaje přispět, aby tak učinili.

Zasílací adresa pro uveřejnění příspěvků: vinohradsky.zpravodaj@email.cz

Uzávěrka zpravodaje: **STŘEDA**

Žádosti o zaslání zpravodaje elektronickou poštou zasílejte na uvedenou e-mailovou adresu

www.casd.cz/praha-vinohrady., vinohradsky.zpravodaj@email.cz